

ข้อเสนอแนวคิด/วิธีการ เพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1. ชื่อผลงานเรื่อง การป้องกันการเกิดอุณหภูมิกายต่ำในทารกแรกเกิด.....
2. ระยะเวลาที่ดำเนินการ ตุลาคม 2554- กรกฎาคม 2555.....
3. สรุปเค้าโครงเรื่อง

3.1 หลักการและเหตุผล

ภาวะอุณหภูมิกายต่ำในทารกแรกเกิดเป็นหนึ่งในสาเหตุที่สำคัญที่ทำให้ทารกเกิดภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรง อาจทำให้เกิดการตายปริกำเนิด และอาจส่งผลเสียต่อพัฒนาการของเด็กในอนาคตได้ ภาวะอุณหภูมิกายต่ำเป็นภาวะที่พบบ่อยและเป็นปัญหาที่สำคัญต่อภาวะสุขภาพของทารกแรกเกิดซึ่งอันตราย และความรุนแรงขึ้นอยู่กับระดับความเย็นของสิ่งแวดล้อมที่ทารกอยู่ และระยะเวลาที่ทารกเผชิญความเย็น ตลอดจนความสามารถในการปรับตัวของทารก หากทารกที่อยู่ในที่มีอุณหภูมิต่ำไม่มากเป็นเวลานาน และสามารถสร้างความร้อนเพิ่มโดยใช้ปฏิกิริยาทางเคมี จะทำให้น้ำหนักของทารกไม่เพิ่ม เนื่องจากแคลอรีที่ได้จากอาหารจะถูกนำไปสลายเป็นความร้อน เพื่อรักษาอุณหภูมิร่างกาย แทนการนำไปใช้เพื่อการเจริญเติบโต ซึ่งอาจทำให้ทารกเกิดภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ (Hypoglycemia) หรืออาการเขียว นำไปสู่ภาวะหายใจลำบาก (Respiratory distress syndrome) หรืออาจมีภาวะถ่ายปัสสาวะน้อยมีภาวะไตวายได้

ภาวะอุณหภูมิกายต่ำจึงเป็นหนึ่งในดัชนีชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงานด้านอนามัยแม่และเด็กที่สะท้อนให้เห็นถึงความเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์ การพยาบาล และการดำเนินงานจริงของผู้ที่เกี่ยวข้อง เพราะสาเหตุของภาวะอุณหภูมิกายต่ำในทารกแรกเกิดนั้นหลายอย่างสามารถป้องกันได้ การดูแลอุณหภูมิของทารกแรกเกิด จึงควรมุ่งเน้นที่การป้องกันการสูญเสียความร้อนของร่างกายทารกต้องทำหลายวิธีร่วมกัน ได้แก่ การห่อตัวทารกแรกเกิดด้วยผ้าขนหนูที่หนาและสวมหมวก จัดให้ทารกนอนในตำแหน่งที่ไม่มีกระแสลมจากเครื่องทำความเย็นหรือลมพัดผ่านถูกตัวทารกโดยตรง อุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆ หรือผ้าควรทำให้อบอุ่นก่อนนำมาใช้กับทารก การปรับอุณหภูมิห้องให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมกับน้ำหนักทารกแรกเกิด และอายุหลังคลอด การดูแลทารกแรกเกิดอย่างใกล้ชิดไม่ปล่อยให้ปล่อยให้หนาวเย็นเกินไป อูจาเราะ เป็นการป้องกันการสูญเสียความร้อนของทารกแรกเกิดได้

ทารกที่เสี่ยงต่อการเกิดภาวะอุณหภูมิกายต่ำ

1. ทารก BBA
2. ทารกน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม
3. ทารกคลอดก่อนกำหนด

ดังนั้นการป้องกันการเกิดภาวะอุณหภูมิร่างกายต่ำในทารกแรกเกิดจึงมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะทารกแรกเกิดในห้องทารกภาวะเสี่ยงสูง (ห้อง Observe) ของแผนกเด็กจากสถิติ พบว่ามีทารกแรกเกิดมีภาวะอุณหภูมิร่างกายต่ำ ตั้งแต่เดือน 1 ตุลาคม 2554 ถึง 20 มกราคม 2555 จำนวน 7 ราย แผนกเด็กจึงจำเป็นต้องหาสาเหตุและแนวทางการดูแลอุณหภูมิร่างกายทารกแรกเกิด เพื่อพัฒนางานคุณภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อหาแนวทางในการดูแลทารกแรกเกิดที่มีมาตรฐานและเป็นไปในทางเดียวกัน
2. เพื่อหาแนวทางป้องกัน และลดภาวะอุณหภูมิร่างกายต่ำในทารกแรกเกิด

1.2 บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ

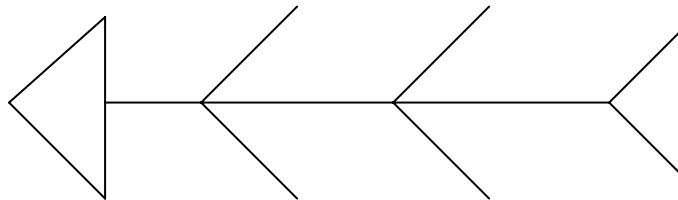
ภาวะอุณหภูมิร่างกายต่ำในทารกแรกเกิด หมายถึง อุณหภูมิของร่างกายทารกแรกเกิดที่วัดทางทวารหนักต่ำกว่า 36.5 องศาเซลเซียส เป็นปัญหาที่พบบ่อยในห้องคลอด เนื่องจากระบบควบคุมอุณหภูมิร่างกายของทารกยังไม่สมบูรณ์ โดยเฉพาะช่วงแรกเกิดจนถึง 1 ชั่วโมงแรกหลังคลอดทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนที่สำคัญกับทารกแรกเกิด ส่งผลให้เกิดโรคต่างๆ และอัตราการตายในทารกแรกเกิดเพิ่มขึ้น

สาเหตุที่ทำให้เป็นปัญหาหลักของการเกิดภาวะอุณหภูมิร่างกายต่ำได้แก่

1. การระเหย (evaporation) คือ การสูญเสียความร้อนที่ผ่านความชื้น เกิดจากการปล่อยให้ทารกเปียกน้ำ น้ำคร่ำ เลือดหรือ สารคัดหลั่งต่างๆ จนกระทั่งแห้งและระเหยไปเอง
2. การแผ่รังสีความร้อน (radiation) คือ การสูญเสียความร้อนของทารกไปยังวัตถุที่เย็นกว่า โดยวัตถุทั้งสองไม่กระทบกัน เช่น ทารกกับผนังห้อง ทารกกับเครื่องมือที่อยู่ใกล้ เป็นต้น
3. การพาความร้อน (convection) คือ การสูญเสียความร้อนให้แก่อากาศล้อมรอบที่เย็นกว่า หรือจากการที่ลมมีอุณหภูมิต่ำกว่าพัดพาความร้อนไปจากผิว เช่น ออกซิเจนที่พัดบริเวณใบหน้า เป็นต้น
4. การนำความร้อน (conduction) คือ การสูญเสียความร้อนเนื่องจากร่างกายทารกมีการสัมผัสโดยตรงกับพื้นผิววัตถุที่เย็นกว่า เช่น ที่นอน เครื่องชั่งน้ำหนัก ผ้าเปียกปัสสาวะ เป็นต้น

ขั้นตอนในการดำเนินงาน

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ก่อนทำตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2554 ถึง 30 มกราคม 2555 มีจำนวนทารกแรกเกิดห้อง Observe จำนวน 369 ราย พบว่ามีภาวะอุณหภูมิกายต่ำ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.89 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2 คน/เดือน ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาสำคัญของงานที่จะต้องได้รับการแก้ไข
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเหตุและผล โดยใช้ Fish bone-diagram (1กพ-30มีค.55)

ผลสรุปจากการวิเคราะห์

1. ด้านบุคลากร

- ขาดการเฝ้าระวังในทารกที่มีภาวะเสี่ยง
 - ไม่ได้ทบทวนความรู้
 - ให้การดูแลทารกไม่สม่ำเสมอ

2. ด้านกระบวนการ(การปฏิบัติงาน)

- ทารกนอนแช่ปีสสาวะ
- ไม่ห่มผ้าให้เด็ก
- ไม่ได้ตรวจสอบอุณหภูมิห้อง
- ไม่ปิดประตูห้องทำให้เกิดลมพัดผ่าน
- เปิดพัดลม
- หลังอาบน้ำไม่ได้ห่มผ้า

3. ด้านอุปกรณ์ไม่พอ

- ผ้าห่มนวมไม่พอ ไม่มีหมวก ไม่มีถุงเท้า
- ผ้าอ้อมไม่ซับน้ำ, บาง

4. ด้านสิ่งแวดล้อม

- สภาพอากาศตามฤดูกาลช่วงฤดูฝนอากาศเย็น
- อากาศเย็นเปิดแอร์ไว้จนลื้ม

3.ศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางทฤษฎี / จากตำรา / Internet นำมาทำ GAP Analysis จึงได้มาซึ่งแนวทางการป้องกันการเกิดภาวะอุณหภูมิภายต่ำในทารกแรกเกิด

ข้อแนะนำ	สิ่งที่ปฏิบัติในปัจจุบัน	สิ่งที่ต้องการให้เป็น	แผนปฏิบัติการ
<p>การป้องกันการเกิดภาวะอุณหภูมิภายต่ำในทารกแรกเกิด</p> <p>1.ควบคุมอุณหภูมิห้องให้อยู่ในช่วง 32-34 องศา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้เด็กนอนในห้องที่ไม่มีลมพัดผ่าน - ไม่เปิดพัดลมหรือเปิดเครื่องปรับอากาศ - บันทึกอุณหภูมิห้องตามเวลาเฉลี่ย 1 ครั้ง <p>2.วัดอุณหภูมิทุก 4 ชั่วโมง</p> <p>3.ดูแลไม่ให้ทารกนอนแช่ปัสสาวะ อุจจาระ</p> <p>4.ถ้าอุณหภูมิห้องน้อยกว่า 32 องศาให้ห่มผ้าคลุม สวมหมวกไหมพรม สวมถุงเท้า</p> <p>5.ติดตามดูแลทารกอย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>สิ่งที่ปฏิบัติในปัจจุบัน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.ประตูห้องเปิดหมดทั้งบ้าน 2.เปิดพัดลมและเครื่องปรับอากาศทิ้งไว้ในสภาพอากาศที่เย็น 3.ไม่ลงบันทึกอุณหภูมิห้องตามเวลาที่กำหนด 4.วัดอุณหภูมิทุก 4 ชั่วโมง 5.เข้ามาดูแลทารกเฉพาะเวลาที่ต้องมาให้การพยาบาล 6.ปล่อยให้ทารกนอนแช่ปัสสาวะ อุจจาระ 7.ไม่ห่มผ้าคลุม สวมหมวก สวมถุงเท้าให้ทารกในช่วงอากาศเย็นอุณหภูมิห้องต่ำกว่า 32 องศา 	<p>สิ่งที่ต้องการให้เป็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.มีการควบคุมสิ่งแวดล้อมไม่ให้ลมพัดผ่านโดยปิดประตูห้องและควบคุมอุณหภูมิห้องให้อยู่ในช่วง 32-34 องศา 2.ไม่เปิดพัดลมและไม่เปิดเครื่องปรับอากาศ 3.บันทึกอุณหภูมิห้องเฉลี่ย 1 ครั้งตามที่กำหนด 4.วัดอุณหภูมิทุก 4 ชั่วโมง 5.ดูแลทารกอย่างสม่ำเสมอไม่ปล่อยให้แช่ปัสสาวะ อุจจาระ 6.ถ้าอากาศเย็นอุณหภูมิห้องต่ำกว่า 32 องศาให้ห่มผ้าคลุม สวมหมวก สวมถุงเท้า 	<p>แผนปฏิบัติการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.จัดทำแนวทางการดูแลทารกเพื่อไม่ให้เกิดภาวะอุณหภูมิภายต่ำ

4.วางแผนแก้ไขปัญหาและนำมาปฏิบัติทดลองใช้

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2554 - 30 กรกฎาคม 2555

ผลการเก็บข้อมูล

ตารางเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน

รายการ	ก่อนทำ				หลังทำ			
	ตค.	พย.	ธค.	มค.	เมย.	พค.	มิย.	กค.
	54	54	54	55	55	55	55	55
จำนวนทารกแรกเกิดห้อง observe	88	82	99	100	99	84	104	83
จำนวนทารกที่มีภาวะ อุณหภูมิกายต่ำ	1	1	2	3	1	1	0	0
อัตราการเกิด	1.14	1.22	2.02	3	2.02	1.19	0	0

สรุปและประเมินผล

ก่อนทำมีอัตราการเกิดภาวะอุณหภูมิกายต่ำ=01.87%

หลังจัดทำเจ้าหน้าที่ที่มีความตระหนักและนำแนวทางมาปฏิบัติเพื่อป้องกันการเกิดภาวะอุณหภูมิกายต่ำจึงได้
ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลช่วงระยะเวลาเมย.-กค.2555

พบว่ามีอัตราการเกิดภาวะอุณหภูมิกายต่ำ= 0.540%

3.3 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทารกแรกเกิดได้รับการดูแลที่มีประสิทธิภาพและปลอดภัย
2. พยาบาลมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันการเกิดภาวะอุณหภูมิกายต่ำในทารก

แรกเกิดอย่างมีประสิทธิภาพ

3.4 ค่าดัชนีความสำเร็จ

อัตราการเกิดภาวะอุณหภูมิกายต่ำ = 0 %

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ